

DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA

NOM: CONCEPTES BÀSICS EN TREBALL SOCIAL

CODI: 622010

ENSENYAMENT: TREBALL SOCIAL

CURS ACADÈMIC: 2007-08

TIPUS D'ASSIGNATURA: troncal

IMPARTICIÓ: primer semestre

GRUP: A1 i B1

CRÈDITS TOTALS: 7,5 **CR. TEÒRICS:** 6 **CR. PRÀCTICS:** 1,5

LLENGUA: catalana

DEPARTAMENT: Secció Departamental de Treball Social i Serveis Socials

PROFESSORAT: Conxa Ainsa, J. Manuel Barbero i Elisenda Piqué

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

a) Objectius finals relatius a fets i conceptes

- Saber explicar quins varen ser els principals elements que configuren l'inici i història de la professió. Identificar finalitats, objectius, competències, funcions dels professionals, i context on exerceixen actualment a Catalunya.
- Conèixer els valors i codi d'ètica dels Treballadors Socials
- Comprendre la complexitat de les situacions socials des de la intervenció en elles .
- Comprendre els diferents elements personals i la influència del context (social, cultural i polític) en la satisfacció de les necessitats humanes i socials .
- Clarificar conceptes, teories i metodologia en relació al Treball Social
- Comprendre la complexitat que implica la intervenció professional en entorns canviants

b) Objectius finals relatius a procediments

- Localitzar i estudiar els documents i llibres de referència
- Aplicar el pensament crític, lògic i creatiu en la anàlisi de fets, situacions individuals i socials
- Col·laborar, assumir responsabilitats personals en la realització del treball en grup
- Saber aplicar una proposta teòrica a una situació concreta, en relació a la comprensió de les necessitats humanes.

c) Objectius finals relatius a valors, actituds

- Motivar-se en relació als valors i principis del Treball Social
- Educar-se en relació al respecte als drets de l'altre i la seva presa de decisions
- Reconèixer la necessitat de formació teòrica per comprendre la diversitat i complexitat de les persones i situacions socials, per poder intervenir com a professional.
- Motivar-se responsablement per assolir una bona formació.
- Reflexionar sobre els propis prejudicis
- Desenvolupar la identitat i adhesió a la professió.
- Tenir interès en desenvolupar la capacitat d'empatia

BLOCS TEMÀTICS O CONTINGUTS

Aquesta assignatura està situada en el primer semestre dels estudis, la seva funció es presentar e introduir a l'estudiant en la comprensió de la professió de Treball Social, i de la complexitat de les situacions individuals, i col·lectives en les que el professional ha d'intervenir, així com la

importància del context social on es desenvolupa l'activitat professional, i com al llarg de la història s'ha anat configurant com a disciplina autònoma .

El contingut de l'assignatura s'estructura en tres parts i 8 temes :

1ª part: LA CONSTITUCIÓ DEL TREBALL SOCIAL COM A PROFESSIÓ

Pretén donar a conèixer que és el Treball Social com a professió i com disciplina, donar elements de comprensió des d'una perspectiva històrica quins varen ser els principals elements dels seus inicis i com es desenvolupa l'activitat professional actualment en el nostre país. Es treballa també la importància dels valors, normes d'ètica i codi de deontologia en l'exercici professional.

1. Conceptualització del treball social.

Treball Social com a disciplina i com activitat professional. Finalitats i objectius. Competències. Funcions . Àmbits d'actuació. Organitzacions professionals.

2. Aproximació a la història i evolució del treball social.

Antecedents i primeres propostes científiques del Treball Social. Creació de les primers escoles . Influències ideològiques i teòriques en l'evolució del Treball Social. Desenvolupament del Treball Social a l'Estat Espanyol i a Catalunya.

3. Ètica i treball social .

El comportament ètic individual i els valors. Ètica civil, valors de la societat. Relació entre ètica i dret. Ètica professional. Els principis filosòfics i ètics com a marc d'actuació social. Els codis d'ètica professional.

2ª part: EL TREBALL SOCIAL EN LA SATISFACCIÓ DE LES NECESSITATS HUMANES I SOCIALS

Es pretén introduir a l'alumne en els grans elements del context social que condicionen la actuació professional del treballador social.

4. Les necessitats humanes i socials

Necessitats socials i qualitat de vida. Diferents perspectives pel coneixement i l'anàlisi de les necessitats. Els problemes socials. Factors socials que contribueixen a la legitimació de les necessitats. El treballador social en la detecció i estudi de les necessitats socials.

5. Política social i Treball Social

Reaccions de la societat front les necessitats socials. Política social, tipologies, influències ideològiques i econòmiques. Model de l'Estat del Benestar.

6. Els recursos humans i socials.

Els recursos socials com a drets socials reconeguts. El principi d'equitat com a valor. Els recursos humans. Els recursos professionals

3ª part: EL TREBALL SOCIAL COM A DISCIPLINA

Es pretén introduir a l'estudiant en els aspectes que constitueixen el Treball Social com una intervenció orientada científicament.

7. Construcció de l'objecte del Treball Social

L'objecte del Treball Social. Aportacions de les ciències humanes i socials en la comprensió i definició de l'objecte. La construcció de l'objecte amb la població implicada.

8. Mètodes d'estudi i d'intervenció

Marc de referència com a conjunt d'elements que orienta l'acció professional. El mètode com estructura de procediment i com a procés. El Treball Social de cas. El Treball Social de grup .El Treball Social de comunitat . Diversitat de plantejaments teòrics, metodològics i tècnics.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

L'ensenyament de Treball Social organitza la docència d'aquesta assignatura de Conceptes Bàsics en Treball Social, en tres espais setmanals (dimecres, dijous i divendres, un horari pels estudiant matriculats al matí i un altre pels alumnes matriculats a la tarda). El total d'estudiants matriculats es subdivideixen en 4 grups, dos en horari de matí i dos en horari de tarda, i tres professors responsables de l'assignatura.

Les classes : Exposició per part del professor/a dels continguts mes rellevant dels temes del programa, que ha d'orientar a l'estudiant en l'estudi aprofundiment i reflexió de la bibliografia recomanada.

Exercicis pràctics a l'aula: Al llarg del curs es desenvolupen exercicis pràctics a l'aula segons el tema. En petit grup es treballa supòsits pràctics, comentari de text, notícies de premsa, audiovisual i altres. En acabar es lliura al professor/a el resultat del treball de realitzat aquell dia.

Treball de l'estudiant : Llegir paral·lelament al treball a classe les lectures recomanades per comprendre els continguts de cada tema del programa

Participar activament en els debats i les pràctiques realitzades a l'aula.

En grup de 5 estudiants, realitzar un treball sobre la reflexió i comprensió de les necessitats socials. Aquest treball es desenvolupa al llarg del curs paral·lelament al desenvolupament del temari de l'assignatura.

Tutoria: L'alumne disposa d'un espai personal de tutoria amb al professor/a per plantejar qualsevol dubte en relació al seu aprenentatge i continguts de l'assignatura. Així mateix a través de tutoria es farà el seguiment dels treballs grupals.

Dossier electrònic: En el dossier l'estudiant trobarà el programa de l'assignatura i altres materials de lectura i consulta complementaris.

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DELS APRENENTATGES

Criteris d'avaluació i qualificació

La nota final de l'alumne es configura considerant :

- La participació activa a la classe i el compliment dels diversos treballs pràctics que es proposen segons el tema a treballar al llarg del curs.
- La presentació d'un treball realitzat en grup al llarg del curs, sobre necessitats socials.
- La reflexió personal en relació als aprenentatges assolits en la realització del treball grupal.
- La superació d'un examen final.

Acolliment a l'avaluació única

L'alumne que vulgui acollir-se a la modalitat d'avaluació única, ha de presentar la seva sol·licitud al professor. Aquells estudiants que s'acullin a aquesta modalitat realitzaran de manera individual els treballs establerts en l'assignatura i l'examen final .

FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

- Banks, S. *Ètica y valores en el trabajo social*. Barcelona: Paidós Trabajo Social, 1996

- Barbero, J. M. *El Trabajo Social en España*, Zaragoza, Mira Editores, 2002.
- Col·legi Oficial de D.T.S. i AASS. *Codi d'Ètica i Deontològic dels Diplomats en Treball Social i Assistents Socials de Catalunya*. Barcelona.2000
- Fernández García, T., Alemán Bracho, C. (coords.) *introducción al trabajo social*. Madrid: Alianza Editorial, 2003.
- Hernández Arístu, J. *Trabajo Social en la Postmodernidad*. Zaragoza: Certeza , 2004
- Hamzaoui , M.*El trabajo social territorializado*. Valencia: Nau Llibres, 2005
- Red. N. De la *Aproximaciones al trabajo social*. Madrid: Consejo General de Colegios Oficial de Diplomados en Trabajo Social y AASS: Siglo XXI, 1983.
- Richmond, M. *El caso social individual. El diagnóstico social: textos seleccionados*: Madrid: Talasa, 1995.
- Richmond.M.E. *Diagnóstico Social*. Madrid: Consejo General de Colegios Oficiales de Diplomados en Trabajo Social y Asistentes Sociales 2005.
- Robertis de, Cristina, *Fundamentos del trabajo social, ética y metodología*,Valencia: Nau llibres:Universitat de Valencia, 2003
- Smale,G, Tuson G.,Statham D. *Problemas sociales y trabajo social*: Madrid: E.Morata,S.L. 2003.
- Zamanillo, T., L. Gaitán. *Para comprender el trabajo social*. Estella: Verbo Divino, 1991.

FONTS D'INFORMACIÓ COMPLEMENTARIA

- Ander-Egg, E. *Introducción al Trabajo Social*. Madrid: Siglo XXI, 1992 ??
- Aylwin de Barros, N., Jiménez M., Quesada, M. *Un enfoque operativo de la metodología del trabajo social*. Buenos Aires: Humanitas, 1982.
- Bradshjaw, J. *Una tipología de la necesidad social*. Barcelona : Generalitat de Catalunya, 1993
- Camps, V. *Virtudes públicas*. Madrid: Espasa Calpe, 1990
- Friedlander W.A. *Conceptos y métodos del servicio social*. Buenos Aires: Kapelusz,S.A. 1968
- García Alba, J. I Melian J.R. *Hacia un nuevo enfoque del Trabajo Social*. Marid: Narcea, 1993
- Grazziosi,L. *Códigos de ética del servicio social*. Buenos Aires: Humanitas, 1978
- Hamilton, G. *Teoría y práctica del trabajo social de casos*. 2ª ed. México: La prensa Mexicana, 1984.
- Heally, K. *Trabajo social: Perspectivas contemporáneas*. Madrid: Ed. Morata, 2001

- Howe, D. *Dando sentido a la práctica: una introducción a la teoría del trabajo social*: Granada: Maristain 1999
- Kisnerman, N. *Introducción al trabajo social*, 2ª ed. Buenos Aires: Humanitas, 1984.
- Konopka, G. *Trabajo social de grupo*. Madrid: Euroamèrica,1976.
- Max-Neef, M. *Desarrollo a Escala humana. Conceptos, aplicaciones y algunas reflexiones*. Barcelona: Icària, 1998
- Miranda, M. *De la caridad a la ciencia: pragmatismo, interaccionismo simbólico y Trabajo Social*. Zaragoza: Mira Ed.,2004
- Moix Martínez, M. *Introducción al trabajo social*. Madrid: Trivium, 1991.
- Montagut, T. *Política Social. Una introducción*. Barcelona: Ariel Sociología, 2000.
- Payne, M. *Teorías contemporaneas del trabajo social*. Barcelona: Paidós, 1995
- Perlman, H. *El trabajo social individualizado*. 4ª ed. Madrid: Riap, 1980
- Rivas, María José de *Manual de Trebal Social*. Valencia: Universitat de València 2002
- Ross M.G. *Organización comunitaria*. Madrid: Euroamérica. 1967
- Rossell, T. *L'entrevista en el treball social*. Barcelona: EUTS: Llar del Llibre,1987.
- Rubi, C. *Introducción al trabajo social*. Barcelona: EUTS: Llar del Llibre, 1990.
- Salcedo D. *Los valores a la pràctica del Trabajo Social*, Madrid: Narcea, 1999
- Soydan Haluk *La historia de las ideas en el Trabajo Social*. Madrid: Consejo General de Colegios 2003
- Towle, Charlotte. *El trabajo social y las necesidades humanas básicas*. México: La prensa Medica Mexicana, 1964
- Titmuss, R.M. *Política Social*, Barcelona: Ariel, 1981
- Twelvetress A. *Treball de Comunitat*. Barcelona: Frontissa.1988
- Viscarret, J.J. *Modelos y métodos de intervención en trabajo social*. Madrid, Alianza, 2007